

<sup>1</sup>Az ÚR elküldte Dávidhoz Nátánt. Az bement hozzá, és ezt mondta neki: Volt egy városban két ember, egy gazdag meg egy szegény. <sup>2</sup>A gazdagnak igen sok juha és marhája volt. <sup>3</sup>A szegénynek nem volt egyebe, csak egy báránykája, azt is pénzen vette. Táplálgatta, és a gyermekeivel együtt nőtt fel nála. A falatjából evett, poharából ivott, és az ölében feküdt, mintha csak a leánya lett volna. <sup>4</sup>Egyszer egy utas érkezett a gazdag emberhez, de ez sajnált a maga juhai és marhái közül hozatni, hogy elkészítse a hozzá érkezett vándornak, ezért elvette a szegény ember bárányát, és azt készítette el annak, aki hozzá érkezett. <sup>5</sup>Dávid nagy haragra gyulladt az ellen az ember ellen, és ezt mondta Nátánnak: Az élő ÚRra mondom, hogy halál fia az az ember, aki ezt tette! <sup>6</sup>A bárányért négyszer annyit kell fizetnie, mivel ezt tette, és mivel könyörtelen volt. <sup>7</sup>Akkor ezt mondta Nátán Dávidnak: Te vagy az az ember! Ezt mondja az ÚR, Izráel Istene: Én kentelek fel Izráel királyává, és én mentettelek meg Saul kezéből. <sup>8</sup>Neked adtam uradnak a házat, és a te öledbe adtam urad feleségeit. Neked adtam Izráel és Júda házat is. És ha ezt kevesellted volna, még sok mindent adtam volna neked. <sup>9</sup>Miért vetted meg az ÚR szavát, miért tettél olyat, ami nem tetszik neki?! A hettita Úriást fegyverrel vágattad le, hogy a feleségét feleségül vehesd; őt magát pedig meggyilkoltattad az ammóniak fegyverével! <sup>10</sup>Ezért nem távozik el soha a fegyver a te házadtól, mivel megvetted engem, és elvetted a hettita Úriás feleségét, hogy a te feleséged legyen. <sup>11</sup>Ezt mondja az ÚR: Éppen a saját házadból fogok bajt hozni rád. Feleségeidet szemed láttára veszem el, és másnak adom, aki fényes nappal fog a feleségeiddel háltni. <sup>12</sup>Mert te titokban cselekedtél, de én egész Izráel előtt és napvilágnál cselekszem ezt! <sup>13</sup>Akkor ezt mondta Dávid Nátánnak: Vétkeztem az ÚR ellen! Nátán így felelt Dávidnak: Az ÚR is elengedte vétkeidet, nem halsz meg. <sup>14</sup>Mivel azonban ezzel a tettel okot adtál az ÚR ellenségeinek a gyalázkodásra, azért meg kell halnia a fiadnak, aki született neked. <sup>15</sup>Ezután hazament Nátán.

Kedves Testvéreim!

Az elmúlt héten fiatalokat táboroztattam. A beszélgetésekben többször előkerült a kérdés, ami nemcsak a fiatalok, hanem minden keresztyén ember kérdése is: honnan tudom, hogy Isten kegyelmes, szerető Isten? Hiszen a hétköznapiakban csak azt látom, hogy nem sikerül egy-egy elképzelésemet megvalósítani, hogy betegséggel terhelt az életem, hogy szomorúság és gyász van körülöttem. Semmi nem úgy alakul, ahogy a terveimben szerepel.

Néhány éve egyik barátommal beszélgettünk, és mivel viszonylag ritkán tudunk találkozni, ezért volt is miről. A beszélgetés végére azon vettük észre magunkat, hogy csupa negatív dolgot soroltunk egymásnak. Ez sem sikerült, az sem jött össze. És akkor elhatároztuk, hogy a következő találkozásig leírjuk, hogy Isten mennyi mindennel ajándékozott meg bennünket. A legközelebbi találkozásunkra ezzel a listával mentünk, és mindketten megdöbbenően tapasztaltuk, hogy életünk tele van Isten áldásával, csak a mi, inkább a negatív dolgokat látjuk meg benne. A sok pozitívum felett pedig elsiklunk, azt természetesnek, hétköznapiak, általánosnak tartjuk.

Augusztus 20-án egy olyan királyra emlékezik az ország, aki véget vetett egy nép folytonos hazakeresésének és államot alapított, aki megszilárdította az országot, aki bár keményen fellépett a lázadók ellen, mégis a kereszténységet hozta el a népnek, akit később boldoggá, majd szentté avatott a katolikus egyház. István király a pozitív hőse a magyar nemzetnek. Persze mindenki tudna felsorolni, történelmi tanulmányai alapján néhány hibát, amit elkövetett, de alapvetően István megítélése mégis pozitív. És talán ez így is van jól egy olyan nép életében, aki hajlamos sorsát, múltját balsorsnak tekinteni, aki vesztes csatákról és forradalmakról beszél, akiket olyan sokszor széttört, szerteszórt a történelem vihara. Jó a sok történelmi kudarc után arra gondolni, hogy volt olyan királyunk, akire büszkék lehetünk, akinek életére pozitívan lehet tekinteni.

És miközben mi nemzeti büszkeségünket tűzijátékkal ünnepeljük, addig mai alapigénkben egy mások által sokszor kárhözatra ítélt nép, a zsidóság királyáról olvasunk, és elmondhatjuk, nekik nincs okuk a tűzijátéokra.

Legalábbis ez alapján, a történet alapján. Mert bár Dávid Izrael második királya, nagyon sokat tett népe érdekében, de voltak az életében olyan sötét foltok, melyeket jobb lett volna kitörölni a történetírásból. A feltűnő az, hogy ezt mégsem tették meg, hanem elmondták, leírták. Ha Dávid életéből kihagynánk ezt a házasságtörős sztorit, akkor uralkodása sok hasonlóságot mutatna a magyarok első királyának uralkodásával. Ugyanúgy meg kellett küzdenie a lázadókkal, ugyanúgy megszilárdította a hit alapjait, államot alapított, egy olyan országból, ahol előtte a törzsek viszálya alakította a sorsokat. És tette mindezt zsoldos seregével, véres belső és külső harcokkal, erős kézzel. De amíg mi István intelmeit olvassuk fiához Imre herceghez, addig a zsidóságnak egy történet jutott, egy olyan sztori, ami nem éppen a nemzeti büszkeség alapja, ugyanakkor mindenki számára, a mi számunkra is, szolgál legalább annyi tanúsággal, mint az intelmek.

Dávid és Betsabé története szégyenfolt Izrael életében, mégis egy olyan történet, amelyen keresztül megláthatjuk Istennek a szeretetét, és kegyelmét, ugyanakkor igazságát is, amellyel körülvesz bennünket.

A történet jól ismert, alapigénk is elmondja röviden: *A hettita Úriást fegyverrel vágattad le, hogy a feleségét feleségül vehesd; őt magát pedig meggyilkoltattad az ammóniak fegyverével!* Dávid, akinek eddigre már több felesége is volt, egyszerűen megkívánta Betsabét, majd miután az teherbe esett fondorlatos, előre kitervelt módon megöltette annak férjét Úriást, hogy feleségül vehesse az asszonyt. És mindezt szemrebbenés nélkül. Hatalma volt hozzá, méghozzá Istentől kapott hatalma. Emlékszünk, mit mond Ádám Istennek, amikor az számon kéri tőle, hogy ettek a tiltott fa gyümölcséből? Az asszony, akit te adtál mellém, ő szedett rá. Dávid is mondhatná: Istentől kapott hatalommal cselekedtem. Ő megígérte nekem, hogy mindent megkapok, ha vezetem ezt a népet. És valóban, így is van. Nátán a próféta, aki Dávidhoz megy, hogy figyelmeztesse bűnére így tolmácsolja az Úr szavát: *Ezt mondja az ÚR, Izráel Istene: Én kentelek fel Izráel királyává, és én mentettelek meg Saul kezéből.* <sup>8</sup>Neked adtam uradnak a házat, és a te

öledbe adtam urad feleségeit. Neked adtam Izráel és Júda házát is. És ha ezt kevesellted volna, még sok mindent adtam volna neked. <sup>9</sup>Miért vetetted meg az ÚR szavát, miért tettél olyat, ami nem tetszik neki?!

Amikor ezt a történetet először olvastam, tényleg felháborodtam. Eleinte azon, hogy hogyan tehet egy ember ilyet?! Aztán persze felháborított az is, hogy egy nép, hogy írhat le egy ilyen történetet a saját királyáról, ráadásul egy olyan királyról, akinek neve többször előkerül a későbbiek során, hiszen a messiást is úgy várták, hogy ő lesz Dávid fia.

És persze nagyon tetszett, ahogy Nátán a Dávidhoz érkező próféta kezeli a helyzetet. Nem azzal kezd, hogy „mit tettél? Ez bűn! Elvetetted amit Isten a kezébe adott!” Egy példázatba kezd a szegény emberről, annak egyetlen báránycájáról, amit a gazdag ember elvesz, mert hatalmában áll, mert megteheti. És Dávid maga mondja ki az ítéletet saját magán: *Az élő ÚRra mondom, hogy halál fia az az ember, aki ezt tette!*

Igen, Dávidnak a királynak az erkölcsi ítélete ez. És bár nem járt volna halál egy ilyen cselekedetért büntetésnek, Dávid mégis, annyira felháborodik, hogy súlyosabb ítéletet hoz.

Ha bekapcsoljuk a híradásokat, akkor tele vannak súlyosabbnál súlyosabb bűnesetekkel, tömegmészárlás, újabb gyilkosság Pécsen... És, az emberben forrong belül az igazságérzet. Kapják el a felelősöket, szigorítják a törvényeket. Sokan azt hangoztatják, hozzák vissza a halálbüntetést. Dávidban is forr a düh, mint kiderül saját maga, a saját bűne iránt. Alapigénk elején ezt olvassuk: <sup>1</sup>*Az ÚR elküldte Dávidhoz Nátánt.* Vajon minket szembesít-e valaki a bűneinkkel? Isten igéje, az Úr szava szólal meg Dávid életében. Egy történeten keresztül, aminek a végén ezt mondja Nátán: Te vagy az az ember!

Te vagy, a gyilkos, a házasságtörő, te vagy a bűnös, te vagy a halálra méltó.

Te vagy testvérem, és én vagyok! Isten előtt mindannyian ilyen elvetemült, gonosz, bűnös emberek vagyunk! Mert, igen mi vagyunk azok, akik elveszük a szegény embertől a báránycáját. Ki tudjuk magyarázni, másra tudjuk kenni, a körülményeinkre, arra, hogy belerángattak, hogy nem volt más út, de a tény tény marad, bűnösök vagyunk.

Szent István király ugyanúgy bűnös ember volt, mint szent Dávid király, ráadásul Dávidot nem is emberek ítélete, hanem Isten igéje mondja szentnek.

Dávid ebben az igében, csak annyit mond: *Vétkeztem az ÚR ellen!* De, ha kinyitjuk a zsolnárok könyvét, és elolvassuk az 51. zsolnárt, akkor ennek a mondatnak a kifejtését is megtaláljuk, a történelem legszebb bűnvallási imádságát olvashatjuk el ott.

És Isten megkegyelmez. Dávidnak nem kell meghalnia. De, és ez a történet legszomorúbb része – a fiának igen. Dávid gyermeke meghal. És, bár érte is imádkozik, sőt bőjtöl a király, mégis elveszi tőle Isten.

Hát ilyen Istenünk van? Nem kell olyan Isten... énekelték a rockoperában. Ilyen Isten, aki az egyik kezével ad, a másikkal meg elvesz. Hogy van ez?

A bűn nem maradhat büntetés nélkül, tetteinknek következménye van. A bűn következménye a halál. Ezt már az édenkertben is megmondta Isten: ha eszel róla meg kell halnod.

Minden bűn következménye ez. Minden bűn halált kíván. Dávid is jól tudta ezt. Jézus is erről beszél a hegyi beszédben. Csak az ember próbálja szépíteni a dolgokat. Csak mi mondjuk azt, hogy kegyelmes Istenünk van, és ez azt jelenti, hogy elnézi a bűnt. Pedig nem, kegyelmes Istenünk van, ez igaz, de ugyanakkor igazságos is, aki nem hagyja a bűnt büntetés nélkül.

Jézus Krisztus a mi bűneinkért járó büntetést szenvedte el a golgotai kereszten. Ő halt meg, hogy ne nekünk és ne gyermekeinknek kelljen. Ő viselte a következményeket. Isten kegyelme így lett valóban kegyelem és igazság egyszerre.

A történetet mondanivalóját most sarkítani fogom szándékosan:

Feltehetem magamnak a kérdést: miért történnek velem rossz dolgok, de előtte vegyem számba, hogy mennyi jót tett velem Isten, ehhez az kell, hogy odafigyeljek rá. Ha figyelek rá, előkerülnek a jók, a hétköznapi csodák, de előjönnek a bűnök is. Isten igéje megállásra kényszerít: el kell gondolkoznom, hogy vajon azok a dolgok, melyeket teszek, mondok, gondolok, vajon tényleg a jó irányba vezetnek? Ekkor rájövök, hogy amit a másik szemében tüskének látok, az a sajátomban gerenda, az én bűneimmel nekem kell elszámolnom, a büntetést nekem kell elhordoznom. Ekkor Istenhez kiálltok: vétkeztem ellened! Ahogy a vámszedő a templomban, a mellét veri, úgy kell nekünk is összetörni a bűnünk súlya alatt. És Isten kimondja a büntetést: halál, meg kell halnod. A bűn következménye Isten előtt minden esetben a halál, de Isten átvállalta ezt a büntetést. Dávid példája azonban arra figyelmeztet: nem volt ez mindig így. Dávidnak meghalt a fia, az ő bűne miatt. Ezt a terhet elhordozni, nem tudom, hogyan lehet. Isten sem veszi könnyen, hogy mi kihasználjuk az ő kegyelmét, és azt mondjuk, nyugodtan vétkezhetünk Jézus úgymint meghalt értünk. Itt csak a csend marad, és egy hald imádság: köszönöm Istenem, hogy nem engem és gyermekemet éri el a büntetés, bocsáss meg.

A bűneinknek azonban van egy másik következménye is. Mert nem csupán Isten felé tartozunk elszámolással, hanem azok felé is, akik ellen vétkeztünk. Ezt a részt nekünk kell rendeznünk. Odaállva eléjük és megvallani nekik is a vétkeinket.

Dáviddal kapcsolatban ma már felmerült egy zsolnárt, az 51., most a 32. zsolnárt egy verse foglalja össze mindazt, amit ez a történet számunkra elmond: <sup>10</sup>*Sok fájdalom éri a bűnöst, de aki bízik az ÚRban, azt ő szeretettel veszi körül.*

Adja Isten, hogy megtapasztalhassuk ezt a szeretetet, hogy bűneinket letéve, elfogadhassuk azt a kegyelmet, amit számunkra felkínált Jézus Krisztusban, mert Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát adta, hogy aki hisz benne el ne vesszen, hanem örök élete legyen.